

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun.Chișinău (jud. V. Gîrleanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (T. Vieru, Iu. Bejenaru, O. Sternioală)

ÎNCHEIERE

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței:

Judecători:

Tatiana Vieru

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

examinând cererea de revizuire depusă de către Nicolai Antoniuț împotriva încheierii din 30 martie 2016 a Curții Supreme de Justiție,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Antoniuț împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului,

c o n s t a t ă

La data de 10 iulie 2015, Nicolai Antoniuț a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărîrii din 19 decembrie 2011 a judecătoriei Botanica.

Prin încheierea din 20 iulie 2015 a judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, în temeiul art. 170 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de chemare în judecată, s-a remis reclamantului încheierea în cauză și cererea de chemare în judecată cu actele anexate, s-a explicat reclamantului că, poate să intenteze acțiunea în instanța competentă, iar restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a acelor reclamații, cu aceeași acțiune împotriva aceluiași pîrît, cu același obiect și aceleași temeiuri la instanța de judecată competentă jurisdicțională.

La data de 15 septembrie 2015, Nicolai Antoniuț a depus o cerere în judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, solicitând a fi revocată încheierea prin care a a fost restituită cererea de chemare în judecată, de a intenta un proces civil în procedură în ordonanță, de a emite o ordonanță, prin care a dispune admiterea cererii sale.

A invocat că, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova i-a refuzat soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară.

La depunerea cererii de chemare în judecată a respectat competența teritorială de examinare a cauzei.

Fiind apreciată ca fiind un recurs împotriva încheierii din 20 iulie 2015 a

judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, cauza a fost remisă pentru judecare în Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 22 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de Nicolai Antoniu și s-a menținut încheierea din 20 iulie 2015 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

La data de 27 ianuarie 2016, Nicolai Antoniu a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 22 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actelor de dispoziție a instanțelor ierarhic inferioare și admiterea integrală a cerințelor formulate în cererea de chemare în judecată, încasarea prejudiciului moral de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, conform cerințelor înaintate.

În cererea de revizuire s-a indicat ca temei de drept art.449 lit.ж) CPC.

Prin încheierea din 30 martie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost declinată competența la examinarea cererii de revizuire depuse de Antoniu Nicolae împotriva deciziei din 22 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

La data de 15 iunie 2016, Nicolai Antoniu a depus în Curtea Supremă de Justiție cerere de revizuire împotriva încheierii din 30 martie 2016 a Curții Supreme de Justiție.

În motivarea cererii a indicat că, cu încheierea din 30.03.2016 a Curții Supreme de Justiție nu este de acord deoarece o consideră ilegală.

Susține că a depus cerere de revizuire la data de 27.01.2016 în baza prevederilor art.449, lit. g) CPC, care în toate cazurile se examinează în conformitate cu prevederile art. 453 CPC. A invocat ca temei de drept prevederile art. 20 al Constituției RM - accesul liber la justiție, art. 9 al Constituției RM - principiile fundamentale privind proprietatea, art. 26 al Constituției RM - dreptul la apărare, art. 44 al Constituției RM –interzicerea muncii forțate, art.53 al Constituției RM - dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, art. 120 al Constituției al RM - caracterul obligatoriu al sentințelor și al altor hotărâri judecătorești definitive.

Menționează că, Curtea Supremă de Justiție nu a examinat cererea de revizuire prin prisma art.449 lit. g) CPC și a adoptat o încheiere ce contravine art.120 din Constituția RM, precum și nu a identificat, și nu a numit un reprezentant al Guvernului RM pentru inițierea unei proceduri de reglementare amiabilă.

De asemenea revizuentul a invocat și prevederile Legii nr. 87 din 21.04.2011 cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Suplimentar, revizuentul a citat și prevederile art. 4 CEDO - interzicerea sclaviei și a muncii forțate, art. 6 CEDO - dreptul la un proces echitabil, art. 13 CEDO - dreptul la un recurs efectiv, art. 17 CEDO - interzicerea abuzului de drept, art. 39 CEDO - rezolvarea pe cale amiabilă, art. 41 CEDO - reparație echitabilă și art. 1 al Protocolului nr.12 la CEDO - interzicerea generală a discriminării.

Susține că a înaintat cerere de chemare în judecată în judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău împotriva Ministerului Finanțelor al RM cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în conformitate cu prevederile CPC al RM.

Relevă că instanțele ierarhic inferioare au admis acțiuni ilegale la adoptarea actelor de dispoziție, au admis depășirea atribuțiilor de serviciu, prin ce l-au lipsit de un proces echitabil.

Consideră că, actele de dispoziție adoptate încalcă grav drepturile prevăzute de Constituția RM și CEDO.

A mai solicitat revizuentul casarea actelor de dispoziție a instanțelor ierarhic inferioare și admiterea integrală a cerințelor formulate în cererea de chemare în judecată, încasarea prejudiciului moral de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, conform cerințelor înaintate.

Studiind materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire depusă de Nicolai Antoniuț pasibilă de a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 10 iulie 2015, Nicolai Antoniuț a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 19 decembrie 2011 a judecătoriei Botanica.

Prin încheierea din 20 iulie 2015 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, în temeiul art. 170 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de chemare în judecată, s-a remis reclamantului încheierea în cauză și cererea de chemare în judecată cu actele anexate, s-a explicat reclamantului că, poate să intenteze acțiunea în instanța competentă, iar restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a acelor reclamanți, cu aceeași acțiune împotriva aceluiași pîrît, cu același obiect și aceleași temeiuri la instanța de judecată competentă jurisdicțională.

La data de 15 septembrie 2015, Nicolai Antoniuț a depus o cerere în judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, solicitând a fi revocată încheierea prin care a a fost restituită cererea de chemare în judecată, de a intenta un proces civil în procedură în ordonanță, de a emite o ordonanță, prin care a dispune admiterea cererii sale.

A invocat că, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova i-a refuzat soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară.

La depunerea cererii de chemare în judecată a respectat competența teritorială de examinare a cauzei.

Fiind apreciată ca fiind un recurs împotriva încheierii din 20 iulie 2015 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, cauza a fost remisă pentru judecare în Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 22 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de Nicolai Antoniuț și s-a menținut încheierea din 20 iulie 2015 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

La data de 27 ianuarie 2016, Nicolai Antoniuț a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 22 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actelor de dispoziție a instanțelor ierarhic inferioare și admiterea integrală a cerințelor formulate în cererea de chemare în judecată, încasarea prejudiciului moral de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, conform cerințelor înaintate.

În cererea de revizuire s-a indițat ca temei de drept art.449 lit.ж) CPC.

Deoarece temeiul de drept invocat de către revizuent nu este prevăzut de Codul de procedură civilă, Colegiul a rezultat din textul cererii de revizuire, în care s-a indicat că, de către Curtea de Apel Chișinău s-a pronunțat o hotărâre în privința drepturilor persoanelor care nu au fost atrase în proces.

Din considerentele menționate și având în vedere că Curtea Supremă de Justiție nu pronunțase în prezenta cauză nici un act de dispoziție, nu există în legea procesuală temeiul invocat de către revizuent, nu există o procedură de reglementare amiabilă a litigiului inițiată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova, iar în textul cererii de revizuire revizuentul a indicat despre faptul că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat o hotărâre în privința drepturilor persoanelor care nu au fost atrase în proces, prin încheierea din 30 martie 2016 a Curții Supreme de Justiție a fost declinată competența în judecarea cererii de revizuire în favoarea Curții de Apel Chișinău.

În prezenta cerere de revizuire, revizuentul critică încheierea din 30 martie 2016 a Curții Supreme de Justiție indicând că nefondat a fost declinată competența în favoarea Curții de Apel Chișinău, fără a indica expres în baza cărui temei de drept prevăzut de art.449 CPC, se solicită revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție.

Colegiul reține că prezenta cererea de revizuire reprezintă o enumerare a normelor legale, care în viziunea revizuentului au fost încălcate de către instanțele judecătorești; o expunere cronologică a evenimentelor; o critică a actelor judecătorești, fără a se invoca temeiuri clare pentru desființarea acestora.

Colegiul relevă că revizuentul a menționat în cererea sa și art. 449 lit. g) Cod de procedură civilă, în conformitate cu care, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

Colegiul menționează că, dacă revizuentul invocă ca temei de revizuire art.449 lit. g) Cod de procedură civilă, urma să menționeze și procedura inițiată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

La caz, revizuentul, contrar prevederilor art. 449 lit. g) Cod de procedură civilă, a invocat doar dezacordul cu încheierea din 30 martie 2016 a Curții Supreme de Justiție, fără a indica procedura inițiată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova de reglementare pe cale amiabilă în cauză pendinte împotriva Republicii Moldova și nici nu a adus careva probe în susținerea temeiului invocat.

Colegiul va respinge ca fiind unul neîntemeiat argumentul invocat de către revizuent precum că Curtea Supremă de Justiție nu a identificat, și nu a numit un reprezentant al Guvernului RM pentru inițierea unei proceduri de reglementare amiabilă, deoarece acest argument nu este prevăzut de lege ca fiind temei de revizuire prevăzut de art.449 CPC, dar și datorită faptului că o astfel de acțiune nu ține de competența Curții Supreme de Justiție.

Urmează a se evidenția că în cererea de revizuire Antonciuc Nicolai indică și la art.449 lit. c) CPC - instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces și anume în privința sa.

Colegiul a stabilit că, de fapt, în speța dedusă judecării în calitate de reclamant figurează revizuentul Antonciuc Nicolai, iar actele judecătorești, inclusiv și încheierea din 30 martie 2016 a Curții Supreme de Justiție, îl privesc pe Antonciuc

Nicolai.

Respectiv trimiterea la lit. c) art.449 CPC, în cererea de revizuire nu este întemeiată.

Referitor la argumentele invocate de către revizuent privind ilegalitatea actelor de dispoziție adoptate de instanțele ierarhic inferioare, Colegiul indică că fiecare act de dispoziție poate fi contestat în termenul și modul prevăzut de legea procesuală.

Revizuentul mai întâi urmează a determina care este actul judecătoresc, care precum că i-ar leza drepturile sau interesele legitime și în conformitate cu principiul disponibilității, în limitele temeiurilor prevăzute de legislația procesuală, să îl conteste în modul prevăzut de lege.

Sintetizând elementele de admisibilitate a cererii de revizuire, rezultând din prevederile art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că cererea de revizuire înaintată de către Nicolai Antoniuț este inadmisibilă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Colegiul reiterează că, revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că admiterea cererii de revizuire ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Roșca contra Moldovei din 25 februarie 2005 și în cazul Popov (nr.2) contra Moldovei din 06 decembrie 2005, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs degizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Astfel, din considerentele menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Nicolai Antoniuuc împotriva încheierii din 30 martie 2016 a Curții Supreme de Justiție.
Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței:

Tatiana Vieru

Judecători:

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală